

да неуступи? ерѣ шта треба разуманъ човекъ више да люби землю или народъ, отечество или отечествени народъ? Отечество можемо лако наћи ако га и изгубимо: народъ пакъ и езикъ нигди и никадъ; отечество е по себи мртва земля, туђъ предметъ ние човекъ: народъ е наша крвъ, животъ, душа, подложность (Subjectivität). Отечестволюбие е нешто натерано слепи нагонъ природе: любовъ къ народу и народности више е производъ разума и изображеня. И кодъ сами животиня и растѣния налази се отечестволюбие. Млога воћа и цвећа прилюблюю се съ таковомъ приврженостѣу своје отечеству, овога земли, воздуху и води, да или одма увену, осуше се, или закржляве и преобразе се, ако њи кудъ на друго место пренесемо и пресадимо; Рода, ластва и друге птице враћаю се изъ много лепши предѣла у своје ладно место рођеня и бѣдно своје гнѣздо натрагъ; многе животинѣ пре бы се убити дале, него што бы землю, рупу или забранъ оставиле, гди се оне окућаваю и ране, или ако њи кудъ силомъ одаведе у другу коју землю пренесемо, то оне често одъ жалости за својомъ кућомъ скапаваю. Напротивъ ништа неналазимо у животиняма то му одговараюће или подобно, што ми любовъ къ народу и народности зовемо, будући да се ова надъ наравнимъ нагономъ узвишава, и ние породъ нагона, него управляюће свести и мишленя. Свако животно само